

דחוף!

כנס 2019 של NLS

ארגומנט

דחיפות סובייקטיבית ולא מודע העברתי¹

ב"הקדמה למהדורה בשפה האנגלית" של סמינר XI², לאקאן מדבר על המקרים הדחופים שלו. הדחיפות של לאקאן בטקסט זה מההוראה האחרונה ביותר שלו אינה הדחיפות הסובייקטיבית שעליה מדובר ב"על הסובייקט שנמצא סוף סוף על הפרק"³, משנת 1966.

ז'אק אלאן מילר מזכיר לנו זאת בקורס שלו⁴: ב-1966 כשלאקאן מדבר על דחיפות סובייקטיבית זו בדיוק השאלה של הכשרת הפסיכואנליטיקאי. "יהיה לפחות מן הפסיכואנליטיקאי שיענה לאי אלה עניינים סובייקטיביים בוערים"⁵. הטקסט הזה, מילר מציין, הוא בן זמנה של ה"הצעה של ה-9 באוקטובר"⁶ על ההמצאה של הפאס. בהצעה זו מ-1967, לאקאן משתמש בפרט במושג סובייקט בכדי לפתח את המתמה של ההעברה על בסיס הסובייקט המונח לידע. "סובייקט, הוא אומר, [...] מונח על ידי המסמן המייצג אותו"⁷. מכאן נובע שהאלגוריתם של ההעברה מוסק ממושג הסובייקט של המסמן. הדחיפות, כפי שלאקאן ממשיג אותה בטקסטים אלה מ-1966 ומ-1967, מתמקמת בנקודה ארכימדית של הכינון של ההעברה. היא מתמקמת ברגע לוגי של ערעור סובייקטיבי שמצדיק את התנועה של הסובייקט לעבר החיפזון ומאפשר לו לגשת לעבודה. בהיבט זה, הדחיפות היא הרגע הטרומטי בו, עבור סובייקט, שרשרת המסמנים נשברה. הפסיכואנליטיקאי הוא זה שמקשיב לאלה המתלוננים על קרע חד בשרשרת המסמנים.

הדחיפות הסובייקטיבית היא נקודת המוצא שמכוונת את כינון המסמן של ההעברה ביחס שלו למסמן הכלשהו⁸. לאקאן מצביע על מה שמכונה התביעה של האנליזנט הפוטנציאלי, כאל בקשה שיש בה מן הדחיפות. בדחיפות הסובייקטיבית, במובן של הפסיכואנליזה, כלולה הקריאה לאחר, ל-S₂.

המכונה גם "לא מודע טרנפרנסיאלי"¹

² Lacan, Jacques, "Preface to the English Edition of *Seminar XI*", *The Lacanian Review*, Issue No. 6, trans. R. Grigg, NLS, Paris, to be published in November 2018;

ראו גם:

"Preface to the English-Language Edition of *Seminar XI*" *The Seminar, Book XI, The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, trans. A. Sheridan, W.W. Norton & Co., New York/London, 1998, pp. vii-ix.

³ לאקאן, ז'אק, "על הסובייקט העומד סוף סוף על הפרק", כתבים – כרך א', תרגום נועם ברוך, רסלינג, תל אביב 2015, עמ' 213-219

⁴ Miller, Jacques-Alain, "L'orientation lacanienne. Le tout dernier Lacan" (2006-2007), class given at the Department of Psychoanalysis in the University, Paris 8. A first transcription of the three first lessons of this course, established by C. Bonningue, was published in *Quarto* 88-89 (December 2006) and 90 (June 2007); a second version established by C. Alberti and P. Hellebois is cited here and will be published in *The Lacanian Review* 6, *op. cit.* Unrevised by the author.

⁵ לאקאן, ז'אק, "על הסובייקט העומד סוף סוף על הפרק", לעיל, עמ' 219 [הערת המתרגמת: הביטוי בצרפתית "urgences subjectives" שלאקאן משתמש בו במשפט החותם של המאמר תורגם שם כ"עניינים סובייקטיביים בוערים". בארגומנט זה מובאת המילה הצרפתית "urgence" בתרגומה כ"דחיפות", בהתאם לתרגום שמו של כנס 2019 של NLS – "דחוף!".]

⁶ לאקאן, ז'אק, "הצעת אוקטובר על האנליטיקאי של האסכולה", פסיכואנליזה גיליון מס' 10, תרגום אילנה רבין, חוג תל אביב של הקבוצה הישראלית של האסכולה האירופאית לפסיכואנליזה GIEP, מאי 2001, עמ' 7-

43

שם⁷

⁸ quelconque

מקרים דחופים ו-*parlêtre*

ה"הקדמה למהדורה בשפה האנגלית" של סמינר XI היא טקסט קצר בן שלושה עמודים שלאקאן כתב ב-1976 כהמשך לסמינר שלו "הסינטום", ושמילר מחשיבו כשיעור האחרון של סמינר זה. הטקסט הקצר הזה הוא כתיבה חדשה של ה"הצעה" על הפאס. זו הסיבה שבגינה מילר נוטה לחשוב שמדובר כאן, באופן מסוים, בצוואתו של לאקאן.

כאשר הוא מדבר שוב על הפאס בסוף ההוראה שלו, לאקאן כבר לא משתמש במסמן "דחיפות סובייקטיבית", אלא ב"מקרה דחוף".

גם מסמנים אחרים אינם נמצאים בטקסט הזה. כבר לא מוצאים שם את המסמן "העברה", בעוד שב"הצעת אוקטובר" מ-1967 ההעברה מוצאת את הגדרתה האלגוריתמית. ולא בכדי, שכן, בהוראה האחרונה ביותר של לאקאן, זה הסובייקט המונח לידע עצמו שעומד בסימן שאלה. הסובייקט המונח לידע הוא ההנחה של הלא מודע הפרוידיאני, הלא מודע ההעברתי, הלא מודע-היסטוריה⁹. בטקסט האחרון הזה המסמנים ידע, סובייקט מונח לידע, והעברה לא מופיעים יותר. ביחס לכך, מילר מדגיש שהוא מעדיף שיאמרו שמגיעים מפגישה לפגישה מכיוון ש"זה דחוף", "זה דחוף", יותר מאשר בשל ההעברה.

הידע לפיכך אינו נמצא שם יותר מאחר שלאקאן לא מאמין בו יותר. הוא מחשיב את הידע רק כסמבלנט, שאינו אלא עיבוד על גבי הללשון (Lalange)¹⁰.

מצד שני, אם הידע אינו מייצר אלא רק שקר, נמצא מסמן אחר, זה של "האמת המשקרת"¹¹. ובמקום המסמן "העברה" מוצאים שם "מקרים דחופים אלה".

ללא ספק, דחיפות היא כאן מצד אחד מה שמוביל באנליזה, מה שמוביל בהעברה, בדיוק כמו ב"הצעה". במנגנון האנליטי, הפסיכואנליטיקאי הוא האדם הזה, ה"כלשהו" הזה שמגלם מקום זה שהוא כתובת לאנליזנטים, ההוויות המדברות ש"רודפות" אחרי האמת¹², האחד שמסכים "להיות בזוג" עם אותם מקרים דחופים. פוגשים אנליטיקאי כאשר נמצאים במצב של דחיפות, אבל, מצד שני, לאקאן עושה צעד נוסף שהולך אל מעבר להעברה; ישנה דחיפות אחרת. לאקאן מציין שבאנליזה יש תמיד דחיפות, יש תמיד דבר מה שדחוף, שלוחץ, שמתמקם מעבר להעברה, או אפילו לפני ההעברה, גם אם לוקחים את הזמן או נותנים לזה להתעכב¹³. הדחיפות היא אותו דבר שלוחץ את ה-*parlêtre*. דבר מה מהסדר של ה"דחיפות לחיים", כפי שהדגיש בצורה נהדרת דומיניק הולוט בהוראה שלו כ-AE¹⁴.

⁹ בצרפתית ככל משמעות: לא מודע-היסטוריה וגם לא מודע-סיפור

¹⁰ השווא: לאקאן, ז'אק, הסמינר ה-20, עוד, תרגום י. מירון, רסלינג, תל אביב, 2005, עמ' 168

¹¹ Lacan, Jacques, "Preface to the English Edition of *Seminar XI*", *The Lacanian Review* 6, *op. cit.*, "There is no truth that, in passing through attention, does not lie", and "The mirage of truth, from which only lies can be expected";

ראו גם:

"Preface to the English-Language Edition of *Seminar XI*" *The Seminar, Book XI, The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, *op. cit.*, pp. xi, vii, viii.

¹² השווא: שם, "Which doesn't prevent one from running after [the truth]"; ראו גם שם, p. vii.

¹³ השווא:

Miller, Jacques-Alain, "L'orientation lacanienne. Choses de finesse en psychoanalyse" (2008-2009), class given at the Department of Psychoanalysis in the University, Paris 8, 21 January 2009. A first version of this text, transcribed by J. Peraldi et Y. Vanderveken was published as "La passe du *parlêtre*" in *La Cause freudienne*, No. 74, Navarin, Paris, 2010, pp. 113-23; a second version established by C. Alberti et P. Hellebois, with an English-language translation by R. Grigg, will appear as "The Speaking Being and the Pass" in *The Lacanian Review* 6, *op. cit.* Unrevised by the author.

¹⁴ הולוט, דומיניק, הערות שנאמרו במהלך "ראיון ל-PIPOL 5" שנערך ע"י פטריסיה בוסקין, ינואר 2011; "De la causation du sujet à la logique de la cure", שיחה מ-19.02.2011 בברז', שפורסמה ב-INWIT; כמו גם פעמים רבות במהלך הוראתו כ-AE.

"זה מצביע על כך שישנה סיבתיות שפועלת במישור עמוק יותר מאשר ההעברה, כזו שלאקאן מאפיין כמישור של סיפוק דחוף שהאנליזה היא האמצעי שלו"¹⁵, מסביר לנו מילר.

האמת, אומר לאקאן, רצים אחריה, זה מה שקורה באסוציאציה החופשית, אבל היא אינה נלכדת על ידי המסמן.

הדחיפות של לאקאן ממש בסוף ההוראה שלו, הדחיפות האנליטית, זו שדוחפת את ה-*parlêtre*, כרוכה לפיכך בריצה אחר האמת, בחתירה אל האמת שמעגנת את הממשי, אבל האמת הזו אינה נלכדת באמצעות המילים. הדחיפות, זו היא שמערבת ניסיון ללכוד את האמת שאותה לא משיגים לעולם. המרדף שחותר אל האמת שלעולם לא לוכדים הוא מה שמשיג את הסיפוק של המקרים הדחופים האלה, של הגופים המדברים. זו הסיבה לכך שניתן לומר שהאנליזה היא האמצעי של אותו סיפוק דחוף.

ה-*satis*, אטימולוגית, ה"זה מספיק" הלטיני, מכונן את השורש של המסמן סיפוק, ה"זה מספיק" של הפאס. כתוצאה מכך, סיפוק מגיע בשתי אופנויות: זו של *satis*, של "זה מספיק", וזו של צורה חדשה לדעת לעשות עם הממשי שלך, עם ההתענגות הבלתי-ניתנת לספיגה.

בטקסט אחרון זה, לאקאן לא אומר "הפסיכואנליטיקאי אינו מקבל את הסמכתו אלא מעצמו בלבד"¹⁶, מאחר שהוא מעמיד בסימן שאלה את הסובייקט המופק על ידי האסוציאציה החופשית, אלא שם את הדגש על מה שדחוף, על הדחף שדחוף את הסובייקט "לעשות היסטוריה מעצמו"¹⁷, כלומר לעשות היסטוריה בעצמו מבלי להיות בזוג עם האנליטיקאי שלו. כפי שאתם רואים, בלאקאן האחרון ביותר, הנקודה הארכימדית של הפאס מתמקמת בדחיפות. הפאס נעשה על ידי הדחיפות לחיים.

ברנרד סנהב

תרגום: הדס סבירסקי, אילנה רבין

ترجمة للعبرية: هداس سبیرسكي، ایلانا רבין.

¹⁵ Miller, Jacques-Alain, "The Speaking Being and the Pass", *The Lacanian Review* 6, *op. cit.*

¹⁶ לאקאן, ז'אק, "הצעת אוקטובר על האנליטיקאי של האסכולה", לעיל, עמ' 8.

¹⁷ Lacan, Jacques, "Preface to the English Edition of *Seminar XI*", *The Lacanian Review* 6, *op. cit.*;

ראו גם:

"Preface to the English-Language Edition of *Seminar XI*" *The Seminar, Book XI, The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, *op. cit.*, p viii.

[*s'historiser de lui-même* - כתיב המילה *s'historiser* בצרפתית יוצר כפל משמעות בין היסטוריה להיסטוריה, קרי, האנליטיקאי עושה בעצמו היסטוריה ו/או היסטוריה מעצמו]

عاجل!

مؤتمر NLS لعام 2019

حُجَّة

الضرورة الذاتية الملحة واللاوعي التحويلي

في "مقدمته للطبعة الإنجليزية" للسمينار الحادي عشر¹⁸، يتحدث لكان عن الحالات العاجلة لديه. الضرورة الملحة التي يتحدث عنها لكان في هذا النص من تدريسه الأخير، هي ليست الضرورة الذاتية الملحة التي تناولها بالحديث في "حول الذات المطروحة للبحث أخيراً" من العام 1966.¹⁹

كما يُذكرنا جاك ألين ميلير في سميناره²⁰، عندما يتحدث لكان في عام 1966 عن الضرورة الذاتية الملحة، فهو يتحدث بالضبط عن مسألة تأهيل المحلل النفسي: "[...] يتوجب أن يكون هناك شيء من المحلل ليستجيب

¹⁸ Lacan, Jacques, "Preface to the English Edition of *Seminar XI*", *The Lacanian Review*, Issue No. 6, trans. R. Grigg, NLS, Paris, to be published in November 2018; see also, "Preface to the English-Language Edition of *Seminar XI*" *The Seminar, Book XI, The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, trans. A. Sheridan, W.W. Norton & Co., New York/London, 1998, pp. vii-ix.

¹⁹ Lacan, Jacques, "On the Subject Who Is Finally in Question", *Écrits*, trans. B. Fink, W.W. Norton & Co., New York/London, 2006, pp. 189-196. [TN: In this text, "*urgences subjectives*", which appears in Lacan's concluding sentence (when he is speaking about what an analytic formation permits one to respond to), is translated as "subjective emergencies", which is indeed one of the meanings of the word "*urgence*".]

²⁰ Miller, Jacques-Alain, "L'orientation lacanienne. Le tout dernier Lacan" (2006-2007), class given at the Department of Psychoanalysis in the University, Paris 8. A first transcription of the three first lessons of this course, established by C. Bonningue, was published in *Quarto* 88-89 (December 2006) and 90 (June 2007); a second version established by C. Alberti and P. Hellebois is cited here and will be published in *The Lacanian Review* 6, *op. cit.* Unrevised by the author.

لضروراتٍ ذاتيةٍ مُلِحَّةٍ معينة²¹. يُشير ميلير إلى أن هذا النص مُعاصرٌ لـ " اقتراح التاسع من أكتوبر"²² حول ابتكار جهاز العبور (Pass). في ذلك الإقتراح من العام 1967، يستخدم لكان مفهوم الذات على نحو بارز، ليدفع بمعادلة التحويل قُدمًا على أساس الذات المُفترض أنها عارفة. "الذاتُ، كما يقول [...] مُفترضة من خلال الدالّ الذي يمثلها"²³، ما يترتب عليه أنّ أَلْغوريثم التحويل يُستخلصُ من مصطلح ذات الدالّ أو الذات الخاصة بالدالّ. الضرورة الملحة، كما يصيغها لكان في تلك النصوص من الأعوام 1966 و 1967، ترتكز في نقطة أرخميدسية هي نقطة تأسيس التحويل. وهي ترتكز في لحظةٍ منطقيّة من التزعزع الذاتي الذي يُبرّر حركة الذات نحو التعجّل ويمكنها من التوجّه والشروع بالعمل. الضرورة الملحة هذه، هي تلك اللحظة الصّادمة، التي تكون معها سلسلة الدوال، بالنسبة للذات، قد كُسرت. المُحلّلُ النفسيّ هو ذلك الشخص الذي يُصغي الى أولئك المُشتكين من فتقٍ حادّ في سلسلة الدوال.

الضرورة الذاتية المُلِحَّة هي نقطة الانطلاق التي تُوجّه تأسيس دالّ التحويل في علاقته مع دالّ أَلْ "أيّ كان". يُشير لكان الى ما يُسمّى بالطلب للمتحلّل المُحتمل، بوصفه مطلباً عاجلاً.

في مفهوم التحليل النفسي، تتضمّن الضرورة الذاتية المُلِحَّة استدعاءً لـ الآخر؛ ل - S₂.

حالات عاجلة و- parlêtre

"مقدمة الطبعة الانجليزية" للسمينار الحادي عشر هي عبارة عن نصّ قصيرٍ من ثلاث صفحاتٍ كتبها لكان عام 1967 كتتمّةٍ لسميناره عن "السينتوم"، وهو ما يعتبره ميلير على أنه الدرس الأخير لهذا السمينار. هذا

²¹ Lacan, Jacques, "On the Subject Who Is Finally in Question", *Écrits, op. cit.*, p. 196.

²² Lacan, Jacques, "Proposition of 9 October 1967 on the Psychoanalyst of the School", trans. R. Grigg, available online at: <http://iclo-nls.org/wp-content/uploads/Pdf/Propositionof9October1967.pdf>

²³ *Ibid.*

النص القصير هو ليس إلا كتابةً جديدةً لـ "الاقتراح" حول العبور. هذا هو السبب الذي من خلاله يميل ميلير للاعتقاد أننا نتحدث هنا، على نحو ما، عن وصية لاكان.

عندما يعود للتحدّث مجدداً عن العبور في نهاية تدريسه، يكون لاكان قد عزف عن استخدام دال "الضرورة الذاتية المُلحّة"، ويستخدم بدلاً من ذلك دال "الحالة العاجلة".

دوالٌ أخرى غابت عن هذا النص أيضاً. ففي حين أن "التحويل" يجدُ لنفسه تعريفاً الغوريثمياً في "اقتراح أكتوبر" لعام 1967، لا نعثر لهذا الدال على أي وجود هنا. وذلك لأسباب وجيهة، ففي تدريسه الأخير، نجد أن الذات المُفترض أنها عارفة، هي عينها في موضع تساؤل. إن الذات المُفترض أنها عارفة، هي افتراض اللاوعي الفرويديّ، اللاوعي التحويليّ. في هذا النصّ الأخير لا نجد استخداماً أكثر لدوال كـ "المعرفة" و "الذات المُفترض أنها عارفة" و "التحويل". وفي هذا الصدد، يُشير ميلير إلى أنه يُفضّل أن يقولوا بأننا نأتي مجدداً من لقاءٍ إلى آخر (خلال التحليل)²⁴ من منطلق أن هناك "أمرًا يُلحّ أو يدفع"، هناك "أمر عاجل"، لا من منطلق الحديث عن التحويل.

المعرفة غير موجودة هناك بعد، وبعد أن توقّف لاكان عن الإيمان بها. فهو يعتبر المعرفة مجرد ظاهر أو "ما قد يبدو" (سيمبلانت)، ولا تتعدّى كونها مُعالجة للمعلومات على حساب اللغغة (lalangue).²⁵ من جانب آخر، وفي حين أن المعرفة لا تُنتج سوى الكذب والأباطيل، نجد هناك دالاً آخرًا هو "الحقيقة الكاذبة أو المضلّلة".²⁶ وبدلاً من الدال "تحويل" نجد هناك "تلك الحالات العاجلة".

²⁴ إضافة توضيحية من المترجم

²⁵ Cf. Lacan, Jacques, *The Seminar, Book XX, Encore*, trans B. Fink, W.W. Norton & Co, New York/London, 1999, p. 139.

اللغغة هي ابتداء لغوي للاكان بالفرنسية يشير فيه إلى تلك الجوانب اللغوية المنافية للاتصال والتي ومن خلال استخدام تعدد المعنى والجناس تستثير تلذذاً معيناً. اللغغة هي الأرضية الأولى الفوضوية لتعدد المعنى والتي منها تُبنى اللغة وتأخذ لاحقاً شكل مبنى منظم ومرتب يمتطي ظهر تلك الأرضية. (ملاحظة مترجم)

²⁶ Lacan, Jacques, "Preface to the English Edition of *Seminar XI*", *The Lacanian Review* 6, *op. cit.*, but also, "There is no truth that, in passing through attention, does not lie", and "The mirage of truth, from which only

من المُسلّم به أن العاجل هنا، تماما وكما في "الاقتراح"، هو ما يُوجّه التحليل وهو ما يُوجّه التحويل. في الوضعية التحليلية، المحلّل النفسي هو ذلك الشخص، ذلك الـ "أَيُّ كان" الذي يجسّد مكان من هو بمثابة عنوان للمتحلّلين، للكينونات المتكّمة التي "تلاحق" الحقيقة،²⁷ وذاك الذي يوافق على أن "يكون شريكا لـ" أو "يتعايش" مع تلك الحالات العاجلة. إننا نسعى للقاء المحلّل النفسي حين نجد أنفسنا في ضرورة مُلحّة، لكن، ومن جهة ثانية، يخطو لكان خطوةً أخرى تذهب إلى ما هو أبعد من التحويل؛ هنالك ضرورة مُلحّة أخرى. يُشير لكان إلى أن ثمة ضرورة مُلحّة قائمة على الدوام في التحليل، هنالك دوماً شيءٌ ما يدفع، يُحفّز، ويضغط، مُتجاوزاً للتحويل، بل وحتى سابقاً له، وذلك صحيحٌ في حال تمهّلنا في تعاملنا مع الوقت، أو في حال أرجأنا الأمر.²⁸ الضرورة الملحّة هي الشيء عينه الذي يضغط الـ *parlêtre*. شيءٌ من قبيل الـ "الدفع المُلحّ للحياة"، كما وضّح ذلك دومينيك هولفوت على نحو رائع، من خلال تدريسه كمحلّل مدرسة
29.AE

lies can be expected"; see also, "Preface to the English-Language Edition of *Seminar XI* *The Seminar, Book XI, The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, *op. cit.*, pp. xi, vii, viii.

²⁷ Cf. *ibid.* (ZLR), "Which doesn't prevent one from running after [the truth]"; see also *ibid.*, p. vii.

²⁸ Cf. Miller, Jacques-Alain, "L'orientation lacanienne. Choses de finesse en psychoanalyse" (2008-2009), class given at the Department of Psychoanalysis in the University, Paris 8, 21 January 2009. A first version of this text, transcribed by J. Peraldi et Y. Vanderveken was published as "La passe du *parlêtre*" in *La Cause freudienne*, No. 74, Navarin, Paris, 2010, pp. 113-23; a second version established by C. Alberti et P. Hellebois, with an English-language translation by R. Grigg, will appear as "The Speaking Being and the Pass" in *The Lacanian Review* 6, *op. cit.* Unrevised by the author.

²⁹ Cf. Holvoet, Dominique, remarks pronounced during an « Interview pour PIPOL 5 », conducted by Patricia Bosquin, January 2011; « De la causation du sujet à la logique de la cure », talk given on 19/02/2011 at Bruges, published in *INWIT* as well as many times during his teaching as AS.

اللقب "محلّل مدرسة" هو لقب مؤقت لثلاث سنوات تمنحه المدرسة لمن يجتاز عمليّة العبور وتُقبل شهادته عن مسار تحليله وإنهائه كشهادة مُقنعة.

"يُدلّل هذا على وجود سببِيَّةٍ فاعلة على صعيدٍ أعمق بكثير من مجال التحويل، سببِيَّةٌ يصفُها لاكانُ كمجال الاكتفاء العاجل والذي يُشكّل التحليل النفسي الوسيلة بالنسبة له"، هذا ما يشرحه لنا ميلير.³⁰

إننا نلهثُ خلفَ الحقيقة، كما يقول لاكانُ، وهذا ما يحصل في التّداعي الحرّ للخواطر، إلا أنها (الحقيقة)³¹ لا تُلتَقَط من قِبَل الدّالّ.

إن الضرورة المُلحّة بالنسبة للاكانُ في نهاية تدريسه، الضرورة الملحّة التحليليّة، تلك التي تدفع الـ *parlêtre*، مقرونةً وفقاً لذلك، باللّهات وراء الحقيقة، وبالسعي الدؤوب للوصول للحقيقة التي تأوي الواقعيّ. ولكن من غير الممكن التقاط هذه الحقيقة عن طريق الكلمات. الضرورة الملحّة هي تلك التي تحوّلها محاولة للقبض على الحقيقة التي لا يمكننا الوصول إليها أبداً. هذه المطاردة الساعية للوصول للحقيقة التي لن نمسكها أبداً، هي ما يجلب الاكتفاء لتلك الحالات العاجلة، للأجساد المتكّمة. هذا هو السبب الذي يمكننا من القول بأن التحليل النفسي هو الوسيلة لذلك الاكتفاء العاجل.

إن عبارة *Satis* لغويّاً، أل "هذا يكفي" باللاتينية، تؤسّس الجذر للدال اكتفاء، والـ "هذا يكفي" الخاص بالعبور. وبناءً عليه، فإن الاكتفاء يأتينا عبر نموذجين: الأول عبر الـ *Satis*، خاصة أل "هذا يكفي"، والثاني عبر صيغةٍ جديدة تمكّننا من أن نُجيد التعامل مع الواقعيّ الخاص بنا؛ مع التلذذ غير القابل للامتصاص.

في النصّ الأخير هذا، لا يكرّر لاكانُ مقولته بأن "المحلّل النفسي لا يتلقّى تأهيله إلا من ذاته وحده"³²، إذ أنه يطرح للسؤال مجدداً الذات المُستخلصة عن طريق التّداعي الحرّ للخواطر. وعضواً عن ذلك، يُشدّد على ما هو عاجلٌ ومُلِحٌّ، وعلى الدافع الذي يدفع الذات "لأن تُورخن نفسها

³⁰ Miller, Jacques-Alain, "The Speaking Being and the Pass", *The Lacanian Review* 6, *op. cit.*

³¹ المترجم

³² Cf. Lacan, Jacques, "Proposition of 9 October 1967 on the Psychoanalyst of the School", *op. cit.*

بذاتها"³³ (hystorize himself)، أي أن تُؤرخن نفسها دون حاجتها لمُحلِّها كشريك في ذلك. كما ترون، ترتكز النقطةُ الأرخميديسيّة للعبور عند لاكان الأخير الأخير، في الضرورة الملحّة. يتمُّ العبورُ بواسطة الدّفع المُلحّ للحياة.

برنارد سنهاف

نَقَله للعربيّة: وسام جبران، خليل سبيت.
תרגום לערבית: ויסאם ג'ובראן, ח'ליל סבית

³³ Cf. Lacan, Jacques, "Preface to the English Edition of *Seminar XI*", *The Lacanian Review* 6, *op. cit.*; see also, "Preface to the English-Language Edition of *Seminar XI*", *The Seminar, Book XI, The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, *op. cit.* p. viii.